

**Звіт для громадськості
по моніторингу господарської діяльності і особливо цінних для
збереження лісів (ОЦЗЛ)
державного підприємства
«Брошнівське лісове господарство»**

сmt. Брошнів - Осада – 2019 р.

ЗМІСТ:

Загальна характеристика ДП «Брошнівський лісгосп	3
1. Об'єкти і види моніторингу на підприємстві	6
Результати моніторингу діяльності підприємства:	
1.1. Обсяги лісгосподарських заходів та їх вплив на довкілля	8
1.1.1 Обсяги лісгосподарських заходів	8
1.1.2 Вплив лісгосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу	9
1.3. Зміна параметрів лісового фонду (стан та динаміка земель лісгосподарського призначення, середня зміна запасів деревини, середні таксаційні показники, породна і вікова структура тощо)	11
1.4. Інтродуковані та інвазійні види рослин і тварин	12
1.5. Охорона і захист лісів	14
1.6. Особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ)	15
1.6.1 Результати моніторингу ОЦЗЛ	16
1.6.2 Структура лісів природно-заповідного фонду та моніторинг їх стану	16
2. Моніторинг мисливської фауни та біотехнічні заходи	19
2.1. Рідкісні та зникаючі види флори і фауни взяті під охорону, в тому числі види занесені до Червоної книги України	20
3. Вплив господарської діяльності на соціальний стан місцевого населення	21

Загальна характеристика ДП «Брошнівський лісгосп»

Звіт для громадськості по моніторингу господарської діяльності і особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ) по державному підприємству «Брошнівське лісове господарство», скорочено ДП «Брошнівське ЛГ», підготовлений спеціалістами лісгосподарського відділу у відповідності з вимогами Стандарту ООО «Лісова сертифікація» за схемою Лісової Опікунської Ради (FSC®).

Керівництво та адреса підприємства:

Директор	Кузан Ігор Михайлович
Головний лісничий	Козаровський Ігор Михайлович
Головний інженер	Каращенко Ігор Олексійович
Адреса підприємства	78700, с.м.т. Брошнів, вул. С. Стрільців, 54, тел. 4-69-11
E-mail	broshiw.lis@gmail.com
Тел:	4-69-11

Стан та динаміка лісового фонду

ДП "Брошнівське лісове господарство" створене в 1995 році згідно Указу Президента України від 24.02.1995 року № 112/95, Постанови Кабінету Міністрів України від 05.05.1995 року № 32 та наказу Мінлісгоспу України від 26.05.1995 року № 57 загальною площею лісового фонду 30530,0 га.

Загальна площа лісового фонду, який знаходиться в постійному користуванні ДП "Брошнівське лісове господарство" станом на 01.01.2019 року становить 30886,0 га.

Базове лісовпорядкування проведено в 2008 році Львівською лісовпорядною експедицією ВО "Укрдержліспроект" та надані матеріали базового лісовпорядкування ДП "Брошнівське лісове господарство" отримало у лютому 2010 року.

Згідно з розподілом земель, площа лісових земель лісового фонду становить 29400,6 га, що складає 95,1% від загальної площі лісового фонду лісгоспу. Вкриті лісовою рослинністю 27504,2 га – 89,1% від загальної площі. Не лісові площі складають 1485,4га або 4,9% від загальної площі.

Лісовий фонд ДП "Брошнівське лісове господарство" за категоріями земель

№ п/п	Категорія земель	За даними базового лісовпорядкування	
		га	%
1	Площа земель ЛФ постійного користування	30886	100

2	Лісові землі – всього	294000,6	95,1
2.1	в т. ч. вкриті лісовою рослинністю – всього	27504,2	89,1
2.2	Не зімкнуті лісові культури	989,4	3,2
2.3	Лісові розсадники, плантації	8,9	
2.4	Не вкриті лісовою рослинністю – всього	657,3	2,0
	в т. ч. – рідколісся	72,8	0,2
	Зруби	257,8	0,8
	галявини, пустирі	313,4	1,0
	загиблі насадження	13,3	
2.5	Лісові шляхи, пасіки протипожежні розриви	240,8	0,8
3	Нелісові землі – разом	1485,4	4,9

**Адміністративно - організаційна структура та загальна площа
ДП "Брошнівське лісове господарство"**

№ п/п	Назва лісництва	Адміністративний район	Загальна площа (га)
1	Рожнятівське	Рожнятівський	2540
2	Дубівське	Рожнятівський	3757
3	Грабівське	Рожнятівський Долинський	3756 9
4	Спаське	Рожнятівський	4415
5	Лугівське	Рожнятівський	3886
6	Ілемнянське	Рожнятівський	3477
7	Суходільське	Рожнятівський	4523
8	Липовицьке	Рожнятівський	4523
Разом по ДЛГ		Х	30886
В. т. ч. по районах		Рожнятівський Долинський	30877 9

Основні показники лісового фонду по ДП "Брошнівське лісове господарство"

№ п/п	Показники	Одиниці виміру	Загальні Обсяги
1	Загальна площа земель лісового фонду	га	30886,0
2	Вкриті лісовою рослинністю землі	га	27504,2
3	Загальний запас деревостанів	тис.м ³	7595,12
3.1	В т.ч. площа і запас за породним складом:	га/тис м ³	27504,2/7595,1
	Хвойні насадження	га/тис м ³	17234,2/4760,9
	Твердолистяні насадження	га/тис м ³	9989,2/2793,4
	М'яколистяні насадження	га/тис м ³	278,7/40,8
	Інші деревні породи	га/тис м ³	2,1/0,1
3.2	в т.ч. площа і запас за віковою структурою:	га	
	Молодняки	га	4728,2
	Середньовікові насадження	га	11083,4

	Пристигаючі насадження	га	5273,7
	Стигли і перестійні насадження	га	6193,7
4	Середній запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель	м ³	276
5	Загальна середня зміна запасу	тис.м ³	118,67
6	Середній запас на 1 га	м ³	365
7	Площа природно-заповідного фонду	га	408,8
8	Середня зміна запасу	м ³ /га	4,2
9	Середня повнота		0,68

Згідно матеріалів лісовпорядкування в лісовому фонді лісгоспу переважають середньовікові насадження, які складають – 40,3 % (11083,4 га) від вкритої лісовою рослинністю площі, молодняків – 17,2 % (4728,2га); пристигаючих насаджень – 19,2 % (5273,7 га); стиглих і перестійних – 22,5 % (6193,7 га);

Відповідно до матеріалів лісовпорядкування загальний запас деревостанів складає 7595,12 тис. м³, середня повнота – 0,68. Середній запас на 1 га вкритої лісовою рослинністю – 276 м³. Середня зміна запасу за рік на 1 га складає 4,2 м³.

Поділ лісів на категорії захисності

№ п/п	Категорії захисності лісів	За даними лісовпорядкування, га
1	Всього захисних лісів	13086,3
	- захисні ліси	10190,8
	- рекреаційно-оздоровчі	2486,7
	- Ліси природоохоронного наукового історико-культурного призначення	408,8
2	Експлуатаційні ліси, всього	17799,7
	Всього по ДП «Брошнівське ЛГ»	30886,0

Лісокористування

(рубки головного користування)

Розрахункова лісосіка ДП "Брошнівське лісове господарство" (ліміт головного користування) затверджена наказом Міністерством екології та природних ресурсів України від 23 грудня 2010 року № 591, в розмірі 54,490 тис.куб.м., а саме:

хвойне господарство – 47,290 тис.куб.м:

- ялинова госпсекція – 40,180 тис.куб.м;
- ялицева госпсекція – 7,110 тис.куб.м.

твердолистяне господарство – 7,200 тис.куб.м:

- **букове госпсекціях – 7,200 тис.куб.м:**

1. Об'єкти і види моніторингу на підприємстві.

Згідно вимог критеріїв 8.2, 8.4, 8.5, 9.4 стандарту ООО «Лісова сертифікація» за схемою Лісової Опікунської Ради (FSC), у відповідності з процедурою моніторингу ДП

«Брошнівський лісгосп» щорічно проводить моніторинг лісгосподарської діяльності по показниках наведених в таблиці 2.

Таблиця 2

Об'єкти і види моніторингу, проведені в ДП «Брошнівський лісгосп» за 2018 рік.

Об'єкт моніторингу	Хто проводив	Документ, яким керується виконавець моніторингу	Перелік документів, які підтверджують проведення моніторингу за 2018р.
1	2	3	4
1. Проведені спеціалістами ДП «Брошнівський лісгосп»			
1.1. Лісгосподарські заходи та їх вплив на довкілля.	Спеціалісти лісгосподарського відділу, бухгалтерія	Річний звіт про виконання виробничого плану по лісовому господарству	Статистична звітність. Форма №10-ЛГ № 3- ЛГ річна
1.2. За зміною параметрів лісового фонду (стан та динаміка земель л.г. призначення, середня зміна запасу, середні таксаційні показники, породна і вікова структура тощо)	Спеціалісти лісгосподарського відділу	Процедура моніторингу за зміною параметрів лісового фонду	Матеріали базового та безперервного лісовпорядкувань,
1.3. Лісовідновлення	«-«	Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів.	Форми 10-ЛГ, матеріали технічного приймання і інвентаризації, матеріали лісовпорядкування
1.4. Інтродуковані та інвазійні види	Інженер лісових культур	Процедура моніторингу інтродуцентів	Матеріали базового і безперервного лісовпорядкувань, матеріали технічного приймання
1.5. Захист і охорона лісів, в тому числі обсяги незаконно заготовленої деревини і інші види не законної діяльності на території лісгоспу	Інженер відділу охорони і захисту лісу	Лісовий кодекс України, Правила пожежної безпеки в лісах України. Інструкція з оформлення органами Держкомлісгоспу України матеріалів про адміністративні правопорушення, Київ-2010	Форми 10-ЛГ, 1-АП річний звіт по підприємству,
1.6. Охорона праці та динаміка соціальних характеристик на підприємстві	Провідний інженер з ОП Відділ кадрів	Закон України про охорону праці Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання, (Інструкція Держлісагенства України)	Накази по підприємству, Форми: 7-ТНВ, 1-ПВ Стат. Ф.6-ПВ Річний звіт по роботі з кадрами
1.7. Ефективність лісозаготівельної діяльності та витрати на проведення заходів по охороні, захисту,	Спеціалісти лісгоспу	Методичні рекомендації, з формування собівартості продукції, Київ-2013.	Річний звіт по підприємству

відтворенні лісів і екологічних заходах			
1.8. Особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ), або ліси високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ), їх стан та оцінка ефективності проведених в них господарських заходів	Спеціалісти лісгосподарського відділу та зацікавлені сторони	Процедура моніторингу ОЦЗЛ(ЛВПЦ)	<i>Матеріали лісовпорядкування, Протоколи громадських обговорень (слухань), Акти обстеження, Звіти.</i>
2. Проведені спеціалістами ДП «Брошнівський лісгосп» разом з іншими зацікавленими сторонами			
2.1 Загальний стан лісів на постійних пунктах спостереження - моніторингових пробних ділянках.	Лісовпорядкування, спеціалісти лісгосподарського відділу	Методичні рекомендації з моніторингу лісів України	<i>Матеріали лісовпорядкування, Польові картки</i>
2.2. Санітарний стан лісів та заходи по його покращенню.	Спеціалісти Івано-Франківськлісозахисту, лісовпорядники, спеціалісти лісгосподарського відділу, громадськість	Санітарні правила в лісах України	<i>Акти лісопатологічного обстеження, плани санітарно – оздоровчих заходів, Книга обліку шкідників та хвороб лісу, річний звіт «Санітарний огляд лісів», Ф.10ЛГ</i>
2.3. Моніторинг мисливської фауни	Спеціалісти лісгосподарського відділу та зацікавлені сторони (керівники мисливських господарств)		
2.4. Рідкісні та зникаючі види флори і фауни.	Спеціалісти лісгосподарського відділу та зацікавлені сторони (орнітологи, ботаніки і інші)	Процедура моніторингу рідкісних і зникаючих видів флори і фауни.	<i>Матеріали лісовпорядкування, Книга обліку Червонокнижних видів рослин і тварин.</i>
2.5. Вплив господарської діяльності на соціальний стан місцевого населення	Спеціалісти лісгоспу, Громадськість.	Податковий кодекс України.	<i>Річний звіт по підприємству</i>
2.6. Вплив господарської діяльності на довкілля	Спеціалісти лісгоспу, Громадськість.	Інструкція з оцінки можливого соціального та екологічного впливу лісгосподарських заходів на довкілля.	<i>Річний звіт по підприємству, Акти ОВНС, Протоколи обговорень та інша інформація.</i>
3. Перевірки контролюючими органами дотримання чинного законодавства підприємством та його структурними підрозділами.			
3.1. Перевірка підрозділів підприємства та підприємств, якості виконаних робіт	Головний лісничий, спеціалісти лісгосподарського відділу, лісничі	Діючі нормативні акти	<i>Акт перевірки, Акт ОВНС, Акт огляду місць заготівлі деревини, Акт технічного приймання лісових культур.</i>

Вся діяльність підприємства розглядається як моніторинг, тобто загалом, це система регулярних спостережень діяльності підприємства, збирання та аналіз інформації про параметри та стан лісових ресурсів і їх використання, обсяги господарської діяльності, а також висновки щодо екологічного і соціального впливу діяльності підприємства на довкілля.

Результати моніторингу діяльності підприємства:

1.1. Обсяги лісогосподарських заходів та їх вплив на довкілля.

Таблиця 3

1.1.1. Обсяги лісогосподарських заходів.

№	Найменування робіт, заходів	Один. вим.	План	Факт	% виконання	
					+	-
1	Рубки догляду за лісом з них:	га	360	432	16	
		куб.м	6250	6514	4	
	Освітлення	га	120	114		5
		куб.м	1390	1358		2
	Прочищення	га	150	158	5	
		куб.м	2220	2333	4,8	
	Проріджування	га	40	45	11,1	
		куб.м	930	571		62,9
	Прохідні	га	50	115	56,5	
		куб.м	1710	2252	24	
	Рубки формування та оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	га	640	637	0,4	
		куб.м	33600	50831	33,8	
1.	Санітарні рубки	га	503	498		1,0
		куб.м	13070	18618	29,8	
	а) вибіркові санітарні рубки	га	500	497		0,6
		куб.м	12400	18450	32,8	
	б) суцільно санітарні	га	3	1		2
		куб.м	670	168		298
2.	Лісовідновні	га	80	113	29,2	
		куб.м	19120	30954	38,2	
3.	Інші заходи пов'язані з веденням лісового господарства	га	57	26		119
		куб.м	1410	1259		11,9
4.	Інші заходи не пов'язані з веденням лісового господарства	га	0	12		100
		куб.м	0	660		100
1.	Рубки головного користування	га	227	177		28
		куб.м	53700	53070		1,2

Наведені в таблиці 3 дані свідчать про те, що плани господарських заходів, в основному, виконуються.

Щорічні обсяги отриманої деревини в результаті проведення рубок головного користування знаходяться в межах розрахункової лісосіки

Ліміт лісосічного фонду надавався у відповідності розрахунковій лісосіці, але за рахунок раціонального використання деревини в межах допустимої точності таксації лісосік (10%), фактично було отримано більше деревини.

Рубки формування і оздоровлення лісів та інші рубки, пов'язані з веденням лісового господарства були проведені в 2018 році на площі 780 га . Плануються вони згідно

матеріалів лісовпорядкування і натурального обстеження ділянок призначених таксатором в рубку.

В результаті проведення рубок формування та оздоровлення лісів основні цілі їх виконання досягнуто. Негативних екологічних і соціальних наслідків від проведення рубок догляду санітарних рубок та інших, пов'язаних з веденням лісового господарства, при проведенні моніторингу не виявлено.

Заходи по охороні лісів від пожеж проводяться у відповідності до Проекту лісовпорядкування.

1.1.2. Вплив лісогосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу.

Оцінку впливу на довкілля на ділянках, де планується проведення лісогосподарських заходів проводять відповідальні особи перед початком робіт, під час складання технологічних карт, або проектів.

Можливі негативні впливи на довкілля основних видів лісогосподарської діяльності підприємства та проведені заходи з пом'якшення цих впливів приводяться в таблиці 4.

Таблиця 4

Можливі негативні впливи та заходи з пом'якшення цих впливів

Потенційні негативні впливи	Заходи з пом'якшення впливу
Лісозаготівлі	
<p>Грунти: Ущільнення і пошкодження та винос поживних речовин з порушених ґрунтів. Різке збільшення температури поверхні після видалення лісового намету, висушування поверхні та знищення організмів в ґрунті. Погіршення структури ґрунту в результаті його ущільнення, зниження аерації та водопроникності до коренів.</p>	<p><i>Розроблення лісосік в мокрих, сирих та дуже вологих місцях проводиться в зимовий період. Мінімізується кількість волоків. Контролюється проведення рубок у відповідності з Картою технологічного процесу (площа з пошкодженою поверхнею ґрунту, включаючи волоки, навантажувальні майданчики, дороги тощо, не перевищує 15% площі ділянки). Не використовується заготівельна техніка вагою понад 10 тон. Навантажувальні майданчики розміщуються в легко доступних місцях біля доріг. На лісосіках з низьким рівнем поживних речовин залишаються на перегнивання порубкові залишки. Після проливних та затяжних дощів, чи після весняного танення снігу при перезволоженні верхнього шару землі, на таких ділянках лісозаготівельні роботи призупиняються.</i></p>
<p>Гідрологічні умови – вода: Збільшення поверхневого стоку в результаті погіршення інфільтрації в ґрунт та зниження водо утримуючої здатності ґрунтів на вирубках. Зміна русел водотоків, заболочення та збільшення температури води водойм, що змінює їх біологічні властивості.</p>	<p><i>При проведенні лісовпорядкування, вздовж річок і навколо водойм були виділені особливо захисні лісові ділянки, виключені із розрахунку рубок головного користування. При відводі і таксації лісосік, вздовж боліт, водойм, струмків, по руслах тимчасових водотоків спеціалістами лісогоспу виділяються ключові біотопи і об'єкти, які не підлягають вирубуванню. Трелювання і вивезення деревини через водотоки і в буферних зонах водних об'єктів не проводяться..</i></p>
<p>Рослинність: Знижується видовий склад біорізноманіття. Суцільні вирубки лісу призводять до появи на лісових ділянках бур'янів, які перешкоджають природному поновленню й створенню лісових культур.</p>	<p><i>Максимально можливо застосовуються поступові і вибірккові системи рубок. При таксації лісосік виявляються рідкісні і зникаючі види рослин. В натурі на деревах позначається межа зростання виду з буферною зоною, тобто виділяються ключові біотопи, чи об'єкти, які не підлягають рубанню та заносяться в Карту технологічного процесу. Крім того на лісосіках залишається: життєздатний підріст, вікові дерева дуба і сосни, необхідна кількість насінних дерев, яблуня, груша, липа і інші згідно Переліку ключових біотопів і об'єктів. Переміщення лісозаготівельної техніки на лісосіках з</i></p>

	<i>наявністю підросту і інших дерев, які повинні бути збереженими, здійснюється лише за завчасно підготовленими маршрутами і по підготовлених волоках.</i>
Дикі тварини: Руйнування середовищ існування, місць розмноження та міграції	<i>Визначення середовищ існування, місць розмноження та міграції диких тварин, встановлення в них з 1 квітня по 15 червня «сезону тиші» Лісогосподарські заходи з 01.04. по 15.05. 2018р. – не проводились. Виявлення оселищ рідкісних і зникаючих видів тварин, занесених до Червоної книги України, та встановлення охоронних зон навколо них, заборонивши проведення будь-яких рубок. Збереження дерев з дуплами, гніздами, навколо мурашників і нір. Виготовлення і розвішування штучних гніздівель. Проведення лісогосподарського заходу в безпечний сезон.</i>
<i>Лісовідновлення</i>	
<i>Вільхові і березові зруби в сирих і мокрих лісорослинних умовах на торф'яних ґрунтах. Недостатнє природне поновлення головної породи, яке вчасно не дозволяє заліснити площу. Лісовідновлення на увігнутих і опуклих формах рельєфу шляхом створення лісових культур, де своєчасне природне поновлення неможливе</i>	<i>Не застосовується вогневий метод очистки лісосік, порубкові рештки залишаються на перегнивання. Вживались заходи із сприяння природному поновленню (рихлення підстилki, підсів насіння бажаних порід). Висаджування сіяncів головної породи в найскоріший після рубання термін. Підготовка ґрунту паралельно горизонталям. Безвідвальне рихлення ґрунту. Висаджування сіяncів головної породи без підготовки ґрунту.</i>
<i>Забруднення довкілля</i>	
<i>При всіх видах робіт, забруднення довкілля паливно-мастильними матеріалами (ПММ), виробничими відходами та побутовим сміттям</i>	<i>Систематичний контроль. ПММ зберігається у спеціально відведеному місці, з необхідним облаштуванням і з наявністю абсорбенту. Утилізація відходів проводиться допустимими засобами.</i>

В більшості нормативних документах, якими підприємство керується в своїй діяльності, передбачаються ризики негативного впливу на навколишнє природне середовище і встановлено обмеження деяких показників.

До початку призначення ділянки в рубку, проводиться її обстеження та визначаються способи рубки і лісовідновлення, при цьому дається оцінка потенціального впливу рубки на навколишнє природне середовище та передбачаються заходи по мінімізації негативного впливу рубки на довкілля. Результати заносяться в Акт оцінки потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Після рубки, при проведенні огляду місць заготівлі деревини, на кожній лісосіці проводиться обстеження за наслідками рубки і дається оцінка фактичних екологічних наслідків.

При проведенні огляду місць заготівлі деревини, порушень щодо дотримання площ і ширини лісосік, термінів примикання і інших, не виявлено, про що свідчать Акти огляду місць заготівлі деревини, які зберігаються на підприємстві.

Подібна процедура визначається для лісовідновлення і інших заходів.

Оцінка фактичних екологічних наслідків від проведення лісовідновних робіт визначається при інвентаризації лісокультурних об'єктів.

За результатами обстеження, на лісосіках минулого ревізійного періоду негативних наслідків, а саме: погіршення біорізноманіття та гідрологічних і ґрунтових умов, ерозії, забруднення ґрунту і води виробничими відходами та побутовим сміттям тощо, **не виявлено.**

За результатами та матеріалами натурального обстеження в Актах ОВНС, екологічні і соціальні наслідки від проведених в 2018 році заходів оцінені, як **не значні**.

1.3. Зміна параметрів лісового фонду (стан та динаміка земель лісгосподарського призначення, середня зміна запасу, середні таксаційні показники, тощо).

Стан та динаміка змін у лісовому фонді підприємства приводиться у порівнянні з останнім базовим лісовпорядкуванням (2010р).

Таблиця 5

Динаміка земель лісгосподарського призначення за їх категоріями.

Показники	За даними лісовпорядкування:		Різниця		
	на 01.01.2011р.	на 01.01.2018р.	+	-	%
1	2	3	4	5	6
Загальна площа земель лісового фонду, га	30886,0	30886,0	-	-	
в тому числі: - вкриті лісовою рос.	27231,5	26345,9		885,6	3,3
В тому числі за перевагою хвойних порід	16767,8	16045,2		722,6	4,3
Із них: сосна	296,4	296,8	0,4	727,9	0,1
ялина, ялиця	16468,8	15740,9			4,4
Хвойних молодняків до 20 років	2491,9	1478,1		1013,8	1,6
Твердолистяних порід	9962,9	9805,9		157,0	1,6
Із них: дуб високоствбурний	1838,7	1890,6	51,9		2,8
дуб низькоствбурний	219,0	214,2		4,8	2,2
бук	7861,1	7653,7		207,4	2,6
Твердолистяних молодняків до 20 років	250,3	239,7		10,6	4,2
м'яколистяних порід	275,6	269,6		6,0	2,2
Із них молодняків до 20 років	43,1	37,2		5,9	13,7
Загальний запас деревостанів, тис.куб.м	7826,42	8173,16	346,74		4,4
В тому числі стиглих і перестійних насаджень	2535,21	2845,49	310,28		12,2
Із загального запасу деревостанів з перевагою хвойних порід	4883,48	4945,87	62,39		1,3
Із них стиглих і перестійних	2226,55	2404,81	178,26		8,0
Твердолистяних порід	2895,38	3172,61	277,23		9,6
м'яколистяних порід	42,75	49,86	7,11		16,6
Загальна зміна запасу, тис.куб.м	120,03			120,3	100,0
Лісові культури, переведені у вкриті лісовою рослинністю землі, га	12710,7	12748,8	38,1		0,3
Не вкриті лісовою рослинністю землі - усього, га	784,9	1569,9	785		100
В тому числі: забезпечені природним поновленням	291,1	1199,4	908,3		312
Потребують сприяння природному поновленню		80,1	80,1		
Потребують створення лісових культур	205,5	4,5		201,0	97,8
Не проектується під лісовідновлення (ремізи, біополяни, тощо	288,3	285,9		2,4	0,8

Дані таблиці 5 свідчать про те, що значних змін в розподілі по категоріях земель за минулі роки не відбулося.

Негативним моментом, є зменшення площі вкритих лісовою рослинністю земель на за рахунок збільшення площі зрубів суцільних рубок, що є наслідком всихання деревостанів від несприятливих кліматичних умов і пошкодження їх шкідниками лісу.

Рідколісся, загиблі насадження та частково галявини, заліснені і перейшли в категорію не зімкнутих лісових культур.

Незначні зміни відбулися також в результаті уточнення площ ділянок окремих категорій при проведенні інструментальної координатної зйомки.

1.4. Інтродуковані та інвазійні види рослин і тварин.

Інтродуценти, це види рослин, які в природних умовах тут не зростали, а в минулі часи були штучно переміщені за межі свого ареалу і успішно укорінились в наших лісах.

Таблиця 6

Результати моніторингу інтродуцентів по ДП «Брошнівське ЛГ»

Вид інтродуцентів	лісництво	Квартал	виділ	Площа, га	Склад насадження	Вік, років	примітка	
							2018р	2019р
Дуб червоний	Рожнятівське	3	11,12,13	23,3	7 Дч 2 Бп 1 Ос	37	15 м	Змін не виявлено
Дуб червоний	Рожнятівське	24	19,20	4,2	8Дч1 Д з 1Яц	23	20 м	Змін не виявлено
Дуб червоний	Грабівське	1	45	6,9	8Дч2 Д з +Яц	58	22 м	Змін не виявлено
Дуб червоний	Грабівське	2	25	4,0	6Дч2 Д з 1Яц1Яв	59	22 м	Змін не виявлено
Дуб червоний	Дубівське	22	5	1,8	10Дч+Яле+Бп	60	22 м	Змін не виявлено
Дуб червоний	Дубівське	22	10	2,5	7Дч3Бк	55	22 м	Змін не виявлено
Дугласія	Дубівське	37	19.1	1,2	6Бкл3Дг1Яц Посадка 2018р	1	1 тис/шт. ведеться догляд за л/к	Змін не виявлено
Дугласія	Дубівське	37	11.2	0,8	6Бкл3Дг1Яц Посадка 2018р	1	0,9 тис/шт. ведеться догляд за л/к	Змін не виявлено
Дугласія	Грабівське	6	17	1,0	10 Дгл Посадка 2013 р	5	1600 шт/га висота 1,5 м ведеться догляд за л/культурами	Висота 1,8 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр.	Спаське	18	3	1,1	10 Мд	5	3300 шт/га ведеться догляд за л/культурами	Висота 2,0 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр	Лугівське	2	12,1	2,2	10 Мд	5	3500 шт/га ведеться догляд за л/культурами інтенсивний приріст щороку	Висота 1,9-2 м ведеться догляд за л/культурами інтенсивний приріст щороку
Модрина евр	Лугівське	2	13	1,5	10 Мд	12	Висота 12 м інтенсивний приріст щороку	Висота 13 м інтенсивний приріст щороку
Модрина евр	Ілемнянське	2	45	1,6	10 Мд Посадка 14р	5	2300 шт ведеться догляд за л/культурами	Висота 1,2 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр	Ілемнянське	2	45	1,4	10 Мд	5	2800 шт ведеться догляд за л/культурами	Висота 1,2 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр	Липовицьке	44	12,6	1,5	6Ял 2Бк 2 Мд Посадка 2015 р	4	1200 шт ведеться догляд за л/культурами	Висота 0,4 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр	Липовицьке	21	17,1	1,7	6Ял 2Бк 2 Мд	3	1300 шт ведеться догляд за л/культурами	Висота 0,4 м ведеться догляд за л/культурами
Модрина евр	Липовицьке	36	18.3	2,0	6Ял4Мд Посадка 2019р	-	-	3200 шт ведеться догляд за

								л/культурами
		34	14.1	1,4	6Яц2Мд2Яв Посадка 2019 р	-		1100 шт. ведеться дог огляд за л/к
		21	19.5	0,8	6Яц2Мд2Яв Посадка 2019 р	-		630шт ведеться дог огляд за л/к

По результатах моніторингу інтродуцентів на території ДП «Брошнівський лісгосп» було встановлено, що ці види:

- стійкі до кліматичних умов,
- стійкі до спалахів шкідників і хвороб лісу,
- в певних типах лісорослинних умов не є конкурентами корінним породам,
- не є інвазійними.

Застосування інтродуцентів на території підприємства не призвело до негативних лісівничо-екологічних наслідків.

В 2016-2018 роках лісові культури, де головною породою є інтродуковані види, не створювались.

Інтродукованих та інвазійних видів тварин на території підприємства не встановлено.

Види карантинних організмів (кліщів, комах, хвороб рослин тощо) відсутніх в Україні (А-1) і карантинних організмів обмежено поширених в Україні (А-2) надаються в **Переліку регульованих шкідливих організмів**, затвердженому Наказом Міністерства аграрної політики України від 04.08.2010р. № 457.

1.5. Охорона і захист лісів.

Організація охорони і захисту лісів передбачає здійснення комплексу заходів, спрямованих на збереження лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкоджень і інших антропогенних негативних впливів та захист їх від шкідників і хвороб.

Згідно діючого законодавства порушення «Правил пожежної безпеки в лісах», а також знищення або пошкодження лісу в результаті підпалу, або необережного поводження з вогнем відносяться до лісопорушень. Винні в порушенні «Правил пожежної безпеки в лісах» підлягають штрафу, що накладається в адміністративному порядку. Якщо порушення цих правил несе за собою знищення або пошкодження лісу, винуватці притягаються до адміністративної відповідальності і крім цього несуть матеріальну відповідальність в розмірі відшкодування вартості нанесеної шкоди лісовому господарству.

Ступінь пожежної небезпеки визначався за „Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки лісових ділянок лісового фонду” розробленою інститутом „Укрдіпроліс” і затвердженою наказом Міністерства лісового господарства України від 2 червня 1997 року № 52 (додаток 12).

5.9.1. Розподіл лісових ділянок за класами пожежної небезпеки, га

Лісництво	Класи пожежної небезпеки					Разом	Серед- ній клас
	1	2	3	4	5		
Дубівське лісництво	559,4	109,3	1269,0	1711,5	107,8	3757,0	3,18
Грабівське лісництво	1348,0	42,3	955,9	1307,8	111,0	3765,0	2,67

Спаське лісництво	895,8	1115,7	1122,4	1184,6	96,5	4415,0	2,65
Лугівське лісництво	857,1	298,4	1775,1	874,2	81,2	3886,0	2,74
Лемнянське лісництво	602,6	268,6	1685,2	816,5	104,1	3477,0	2,87
Суходільське лісництво	905,7	140,3	1927,7	1460,0	89,3	4523,0	2,93
Липовицьке лісництво	745,2	564,0	2307,3	840,7	65,8	4523,0	2,76
Рожнятівське лісництво	72,5	9,7	378,5	1933,7	145,6	2540,0	3,81
Всього:	5986,3	2548,3	11421,1	10129,0	801,3	30886,0	2,90

Територія характеризується 2,9 класом пожежної небезпеки, що зумовлено високою питомою вагою вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок ялини і ялиці всіх вікових груп і відвідуванням лісу населенням.

Територія лісгоспу за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними віднесена до наземної охорони лісів з автопатрулюванням. Створення ПХС не проектується.

Розподіл кварталів за класами пожежної небезпеки, елементи існуючого і запроектованого протипожежного улаштування, місця відпочинку, пункти зосередження протипожежного інвентарю та інші об'єкти протипожежного призначення показано на схематичній карті.

Крім указаних в табл.5.9.2 заходів з протипожежного впорядкування, слід більше уваги приділяти роз'яснювальній роботі серед населення, а також пропаганді правил пожежної безпеки в лісі.

Для покращання охорони лісів від пожеж та інших лісопорушень, а також з метою більш якісного виконання запроектованих обсягів лісогосподарських і лісокультурних робіт проектується створення 28 майстерських дільниць.

Згідно наказу по лісгоспу «Про підготовку до пожежо-небезпечного періоду в лісі» обмежено доступ легкового автотранспорту в лісові масиви - шлагбаумами та канавами перекрито 1 заїздів в ліс. Встановлено 1 одиниці наглядної агітації (знаки, аншлаги і плакати) і 3 бігборди. Доглянуто 5 км мінсмуг, протипожежних розривів. Силами лісової охорони постійно проводяться рейди по виявленню порушників правил пожежної безпеки в лісах. Проведено 17 рейд, в результаті яких виявлено та притягнуто до відповідальності 1 порушників пожежної безпеки.

Для підвищення рівня пожежної безпеки проводиться роз'яснювальна робота серед населення щодо дотримання встановлених норм і правил пожежної в лісах. Проведено 4 лекцій і бесід, на пожежну тематику опубліковано 2 статей.

Щорічно складаються і затверджуються "Мобілізаційно-оперативні плани ліквідації лісових пожеж на території ДП «Брошнівський лісгосп», «План заходів, спрямованих на попередження лісових пожеж», «Графік виконання заходів по санітарній очистці лісових насаджень біля автошляхів», «Заходи щодо посилення протипожежного захисту об'єктів лісгоспу у весняно-літній і зимові періоди».

Відпрацьована чітка взаємодія з підрозділами ДСНС, щодо своєчасної взаємодопомоги при виникненні пожеж. Погоджені та затверджені План та Інструкція про взаємодію з підрозділами ДСНС під час гасіння лісових пожеж.

Крім того в лісництвах є трактори з плугом, оснащені ємкістю з водою, ранцевими вогнегасниками, лопатами, бензопилою, хлопавками. В кожному лісництві та на виробничому комплексі є пункти зберігання первинних засобів пожежогасіння.

Підготовка до наступного пожежонебезпечного періоду в лісі розпочинається восени з підведення підсумків роботи за рік і планами роботи в осінньо-зимовий період по ремонтам і обслуговуванню пожежної техніки і обладнання. В лютому створюється наказ про підготовку в підрозділах лісгоспу до початку пожежонебезпечного періоду в лісі, а в березні-квітні — про початок пожежонебезпечного періоду.

1.6. Особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ).

Всі ліси мають екологічну і соціальну цінність. Ліси, де ці цінності мають особливо видатне і важливі значення, можна визначати, як особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ), або їх ще називають ліси високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ).

Головне завдання і значення виділення ОЦЗЛ, це збереження цих лісів та посилення тих унікальних цінностей, які формують цінність цих земель.

Основними критеріями визначення природоохоронної цінності є: збереження природного стану екосистем; підтримка біотичного різноманіття; збереження місць існування та місцезростань; збереження природних ландшафтів; збереження відтворювальних лісових ресурсів та прийняття виважених рішень щодо господарського використання визначених ОЦЗЛ.

1.6.1. Результати моніторингу ОЦЗЛ на території ДП «Брошнівський лісгосп».

На території ДП «Брошнівський лісгосп» виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗЛ).

Таблиця 7

Площі лісів ОЦЗЛ.

№ пп	Типи лісів ОЦЗЛ	Площа, га		Режим лісокористування
		2017р	2018р	
1	ОЦЗЛ 1. Лісові території, на яких виявлено осередки біорізноманіття важливі на глобальному, національному або регіональному рівні.	408,8	408,8	<i>Обмежений режим лісокористування</i>
1.1	ОЦЗЛ 1.1. Особливо охоронні природні території – ООПТ	340.2	340.2	<i>Лісокористування не проводиться</i>
1.2	ОЦЗЛ 1.2. Рідкісні, зникаючі та ендемічні види	63.3	63.3	<i>«-»</i>
1.3	ОЦЗЛ 1.3. Ключові сезонні місця знаходження тварин.	5.3	5.3	<i>з 01.04 по 15.06. лісгосподарські заходи не проводяться</i>
2	ОЦЗЛ 2. Великі лісові ландшафти, що є значущими на світовому, національному або регіональному рівнях.	-	-	
3	ОЦЗЛ 3. Лісові території, що містять рідкісні екосистеми	-	-	<i>РГК* заборонено</i>
4	ЛВПЦ 4. Лісові території, що забезпечують природно - захисні функції.	-	-	<i>РГК заборонено</i>
4.1	ОЦЗЛ 4.1. Ліси, які мають особливо водоохоронне значення	1178,6	1178,6	<i>РГК заборонено</i>
4.2	Ліси, що мають особливе протиерозійне значення	7892,2	7892,2	
4.3	Ліси, що мають особливе протипожежне значення			
5	ОЦЗЛ 5. Лісові території, що є визначальними для задоволення основних потреб місцевих громад	152,6	152,6	<i>Обмежений, сезонний режим лісокористування</i>
6	ОЦЗЛ 6. Лісові території, з якими пов'язані екологічні, культурні, історичні, релігійні та економічні цінності та асоціації.	-	10,4	<i>РГК заборонено</i>
Разом:		9632,2	9642,6	

Примітка: РГК – рубки головного користування

Загальна площа ОЦЗЛ станом на 01.01. 2019 року становить 31,2% лісової території підприємства.

По відношенню до минулого року загальна площа лісів ОЦЗЛ не змінилась

1.6.2. Структура лісів природно-заповідного фонду та моніторинг їх стану.

Таблиця 8

ПЕРЕЛІК ЗАПОВІДНИХ ОБ'ЄКТІВ по ДП «Брошнівський ЛГ»
(станом на 01.01.2019р.)

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Пам'ятка природи "Котови", рішення Івано-Франківської обласної ради від 19.07.1988 року №128	5,3	Рожнятівський район, Липовицьке лісництво, Кв. 3, вид. 24	Пам'ятка природи ботанічна	Зарослі ялівцю, не відповідає своєму призначенню, потребує зміни
Ботанічний заказник "Конвалія", рішення рішення Івано-Франківської обласної ради від 19.07.1988 року №128	63,3	Рожнятівський район, Рожнятівське лісництво, кв. 2, вид. 2 – 7, 9, 10 кв. 3, вид. 1, 4, 7 – 10, 15, 17	Ботанічний заказник	Місцезростання конвалії
Заповідне урочище "Ліцівка-Дубшара", рішення облвиконкому від 19.07.1988 року №128	41,0	Рожнятівський район, Дубівське лісництво, кв. 23, вид. 1	Заповідне урочище	Високопродуктивні букові насадження
Заповідне урочище "Козарка Нова", рішення облвиконкому від 15.01.1979 року № 13	19,0	Рожнятівський район, Липовицьке лісництво, Кв. 34, вид. 7, 8, 13	Заповідне урочище	Високопродуктивні ялинові насадження
Заповідне урочище "Нягра", рішення облвиконкому від 19.07.1988 року № 128	46,6	Рожнятівський район, Ілемнянське лісництво, Кв. 6, вид. 3, 6, 13, 14, 20, 24	Заповідне урочище	Високопродуктивні ялинові насадження
Заповідне урочище "Магура", рішення облвиконкому від 15.01.1979 року № 13	12,0	Рожнятівський район, Ілемнянське лісництво, Кв. 19, вид. 15	Заповідне урочище	Високопродуктивні ялинові насадження
Заповідне урочище "Слобушниця", рішення облвиконкому від	15,8	Рожнятівський район, Суходільське	Заповідне урочище	Високопродуктивні ялинові насадження

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
19.07.1988 року №128		лісництво, Кв. 34, вид. 14, 15		
Заповідне урочище "Арищиця", рішення облвиконкому від 15.01.1979 року № 13	205,8	Рожнятівський район, Лугівське лісництво, кв. 26, вид. 23 кв. 27, вид. 27 Ілемнянське лісництво, кв. 28, вид. 8 – 10, 13 – 15	Заповідне урочище	Зарослі сосни гірської

Таблиця 9

Моніторинг стану лісів природно-заповідного фонду ДП «Брошнівський лісгосп».

№ пп	Показники моніторингу	Од. вим	Роки моніторингу		Зміни	
			на 01.01.2015	на 01.01.2017	+	-
1	2	3	4	5	6	7
1	<i>Розподіл земель лісгосподарського призначення за категоріями</i>					
1.1	Лісові землі:	га	408,8	408,8	0	0
1.1.1	в т.ч. Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	га	405,6	404,6	0	0
	із них: лісові культури	га	32,5	32,5	0	0
1.1.2	Не вкриті лісовою рослин.	га	-	4,2	0	0
	із них: незімкнуті лісові культури	га	-	1	0	0
	зруби	га	-	-	0	0
	біогалявини	га	3,2	3,2	0	0
	лісові шляхи, просіки	га	-	-	0	0

В лісах природно-заповідного фонду в 2016-2019 році лісгосподарські заходи не проводились.

Згідно проведеного моніторингу, стан природно-заповідного фонду та його структура в цілому суттєво не змінилися. В цілому, оцінка стану природно-заповідного фонду підприємства, задовільна.

Моніторинг стану категорій ОЦЗЛ базується на матеріалах безперервного лісокористування, яке проводиться щорічно, матеріалах польових обстежень (лісопатологічних, облік чисельності тварин в мисливських господарствах, ботанічних, тощо).

Окрім ЛВПЦ, підприємство в процесі планування, відводу та таксації лісосік виділяє наступні **ключові біотопи** (ділянки з наявністю об'єктів, які мають природоохоронне значення) і **ключові об'єкти** (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття):

ключові біотопи:

1. Болота і окраїни боліт,

2. Ділянки лісу вздовж струмків, тимчасових водотоків та навколо тимчасових водних об'єктів, які не виділені лісовпорядкуванням як ОЗД,
3. Ділянки, які відрізняються по умовах зволоження,
4. Ділянки на різних елементах рельєфу,
5. Ділянки, які відрізняються по складу рослинності, віку, ґрунтовому покриву та з наявністю Червонокнижних видів.

ключові об'єкти:

6. Деревя і групи дерев важливі для фауни,
7. Вікові дерева дуба звичайного, ялини європейської, ялиці білої
8. Деревя, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни,
9. Інші дерева і чагарники,
10. «Стрепи» (пні природного походження),
11. «Вальож».

Інформація про виділені на лісосіках ключових біотопів і об'єктів заноситься в картку переліку ключових біотопів та об'єктів. Результати щорічного обстеження заносяться в спеціальні картки під назвою «Листок моніторингу ключових біотопів», які зберігаються разом з матеріалами відводів і таксації лісосік.

2. Моніторинг мисливської фауни та біотехнічні заходи.

Мисливське господарство ДП «Брошнівський лісгосп» створене в 2012 році згідно рішення Івано-Франківської обласної ради від 07.09.2018 року №638-17/2012 на площі 27405,5 га. Угіддя господарства знаходиться на землях ДП «Брошнівське ЛГ»

Попереднє мисливське впорядкування ДП «Брошнівський лісгосп» проведено в 1996-1997 роках. Сучасні роботи по мисливському впорядкуванню угідь підприємства проведені в 2012 році Львівською державною лісовпорядною експедицією Українського державного проектного виробничого об'єднання «Укрдержліспроект» по I категорії.

Згідно з нормативними документами, при мисливському впорядкуванні виконано комплекс робіт з інвентаризації та якісної оцінки угідь, обґрунтування виділених відтворювальних ділянок та обсягів біотехнічних і експлуатаційних заходів. Кожен таксаційний виділ оцінювався по своїх кормових і захисних властивостях згідно прийнятої таблиці бонітування, в результаті чого одержані розрахунки розподілу за типами угідь, розподілу за бонітетами і оптимальна вмістимість.

Одним з найважливіших завдань ведення мисливського господарства є максимальне використання продуктивності мисливських угідь, в той же час чисельність мисливських тварин і птахів повинна бути доведена до оптимальної господарсько-допустимої вмістимості угідь, при якій тварини не завдають істотних збитків лісовому та сільському господарстві.

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин по ДП «Брошнівське ЛГ»

Таблиця 10

Види тварин	2016рік	2017рік	2018рік	2019рік
Олень	136	131	136	135
Козуля	198	185	188	190
Кабан	69	72	67	68
Заєць	163	150	148	132
Білка	290	284	277	254
Лисиця	24	27	31	27
Вовк	5	5	5	5
Видра	8	8	8	8
Куниця лісова	68	68	68	62
Куниця кам'яна	106	106	106	106

Тхір	62	62	62	62
Рись	5	5	5	5
Ведмідь	9	9	9	9
Куріпка	110	110	110	106
Глухар	43	43	43	40
Рябчик	213	213	213	213

Проект ліміту використання мисливських тварин в сезон полювання 2019-2020 роки в мисливських угіддях ДП «Брошнівське ЛГ»

Таблиця 11

Вид тварин	Чисельність тварин після сезону полювання, голів	Приріст поголів'я		Чисельність тварин з врахуванням приросту, гол.	Площа станції перебування, тис.га.	Щільність на 1 тис.га			Проект ліміту використання				Чисельність після сезону полювання, гол.	Оптимальна чисельність, гол.
		%	Гол.			Фактична	Оптимальна	Мінімальна	%	гол	%	гол		
Олень	135	10	14	149	24,8	6,0	6,2	6	2	3	-	-	146	153
Козуля	190	10	19	209	17,1	12,2	15,4	12	3	6	-	-	203	264
Кабан	68	30	20	88	24,8	3,5	2,4	3,0	20	17	-	-	71	61

В господарствах є плани експлуатації основних видів мисливської фауни, які оформленні згідно чинного законодавства. Видача та використання ліцензій реєструється в спеціальному журналі обліку. По закінченні сезону полювання використані ліцензії в десятиденний термін здаються в Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства.

Збільшенню поголів'я мисливських тварин сприяють біотехнічні заходи які проводяться мисливськими господарствами.

Лісовою охороною підприємства в 2019 році було організовано виготовлення і розвішування штучних гніздівель для птахів. У виготовленні і розвішуванні приймали участь: лісова охорона лісгоспу, школярі та активісти громадськості.

2.1. Рідкісні та зникаючі види флори і фауни взяті під охорону, в тому числі види занесені до Червоної книги України.

На території ДП «Брошнівський лісгосп» на площі 30886 га виявлено наступні рідкісні, вразливі, зникаючі та ендемічні види рослин та такі, що занесені до Червоної книги України:

1. Підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis*
2. Будяк пагорбів *Carduus collinus*
3. Дзвоники карпатські *Campanula carpatica Jacq.*
4. Гніздівка звичайна *Neottia nidus – avis (L.), Rich.*

5. Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний) *Dactylorhiza incarnata* (L.)
6. Зозульки серценосні *Dactylorhiza cordigera*
7. Білоцвіт весняний *Leucojum vernum* L
8. Лілія лісова *Lilium martagon* (L.)
9. Цибуля ведмежа (черемша) *Allium ursinum* (L.).
10. Конюшина червонувата *Trifolium rubens*
11. Тис ягідний *Taxus baccata* L.
12. Сосна кедрова *Pinus cembra* L.
13. Горицвіт весняний *Adonis vernalis*
14. Зозулині сльози яйцеподібні *Listera ovata* або *Neottia ovata*
15. Любка дволиста, *Platanthera bifolia* (L.) Rich.
16. Журавлина дрібноплода *Oxycoccus microcarpus* Turcz. ex Rupr.
17. Котячі лапки карпатські *Antennaria carpatica*
18. Родіола рожева *Rhodiola rosea* L.
19. Тирлич жовтий *Gentiana lutea* L.
20. Конвалія звичайна *Convallaria majalis*
21. Аконіт опушеноплідний *Aconitum lasiocarpum* (Rchb.) Gáyer

За результатами проведеного моніторингу спеціалістами лісгоспу, лісовпорядкуванням і іншими зацікавленими сторонами, популяції видів рослин, за винятком цибулі ведмежої, незначні і мають поодинокий і груповий характер. Чисельність популяцій по відношенню до минулого року не змінилась.

Ділянки з наявністю рідкісних та зникаючих видів рослин відносяться до особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ) і рубки головного користування в них не проводяться. В ділянках, де рідкісні та зникаючі види рослин зростають на незначній території, зберігаються ключові біотопи з охоронними зонами.

Перелік видів фауни що зустрічаються на території ДП «Брошнівське ЛГ»:

1. Тритон карпатський *Lissotriton montandoni*
2. Саламандра плямиста *Salamandra salamandra*
3. Мідянка звичайна *Coronella austriaca*
4. Харіус європейський *Thymallus thymallus*
5. Пугач звичайний *Bubo bubo*
6. Лелека чорний *Ciconia nigra*
7. Глушець *Tetrao urogallus*
8. Видра річкова *Lutra lutra*
9. Тхір лісовий *Mustela putorius*
10. Рись *Lynx*
11. Кіт лісовий *Felis silvestris*
12. Ведмідь бурий *Ursus arctos*

Підприємство залучає зацікавлені сторони до виявлення рідкісних і зникаючих видів рослин та тварин, і проектування заходів щодо їх збереження та покращення умов існування.

3. Вплив господарської діяльності на соціальний стан місцевого населення.

Оцінювання соціального впливу ведення лісового господарства, в Україні практично не проводиться тому, що встановлені ще за радянські часи організаційно – нормативні засади ведення лісового господарства передбачають невиснажливе безперервне лісокористування, але згідно вимог FSC ми його проводимо.

Будь-яка діяльність для місцевого населення має позитивні і негативні впливи та наслідки.

До позитивних відносяться:

1. **Можливість працевлаштування.**
2. **Сплата податків до державного і місцевих бюджетів.**
3. **Забезпечення місцевого населення дровами.** Підприємство, за кошти споживачів, забезпечує дровами місцеве населення і школи.
4. **Своєчасне лісовідновлення ділянок.**

До негативних відносяться:

1. **Погіршення якості довкілля внаслідок проведення суцільних рубок головного користування.**
2. **Обмеження використання місцевим населенням недеревних лісових ресурсів (гриби, ягоди) внаслідок суцільно лісосічних рубок.** Дане обмеження є зовсім незначним тому, що на лісосіках місцеве населення також збирає недеревні лісові продукти, але тільки інші види.

В цілому негативний соціальний вплив на довкілля від проведених лісгосподарських заходів, оцінюються, як несуттєвий. Тобто негативний вплив діяльності на довкілля незначний, про що свідчать матеріали натурального обстеження (Акти ОВНС, акти огляду місць заготівлі деревини, матеріали інвентаризації лісових культур).